

SAMLING 14

Februar – 9. trinn

Tema: Eukaristien og messen

Ungdom er verdensmestere i å gjennomskue om det du sier er «ekte» eller bare noe du har lest eller hørt av andre. Spesielt når vi skal snakke om det mest «ekte» på denne siden av himmelen, bør vi være bevisst på denne sterke lengselen etter det autentiske. Hva med å bruke det som et pedagogisk verktøy? Når du skal overbevise konfirman- tene om hvorfor det er viktig å gå i messen, kommer du ikke så langt med å bare lese hva katekismen sier. De bør i tillegg oppleve at dette er noe du selv kjenner på kroppen.

Om du har blitt litt lunken i din egen messedeltakelse, er dette en invitasjon til å få opp temperaturen litt. Ikke bare gå i høymessen, men legg inn noen ekstra hverdagsmesser også før du skal undervise dette kapitlet. Reflekter over hva det er som gjør at selv en lavmælt messe er en deltakelse i noe storartet, ja faktisk den viktigste hendelsen i verdenshistorien! Hvordan kan liturgien transportere deg fra kirkebenken til Golgata, og sprengre grensene mellom himmel og jord, tid og evighet? Hvis du er i en menighet med et variert messetilbud, bør du også prøve delta på messer i andre språk eller litt annen «stil» enn du pleier. Utforsk hvordan Kristus evner å samle folk fra alle kulturer og samfunnslag, og gjennom messen gi livskraft og håp til hver enkelt. Og gjør messen til noe personlig: tenk deg om hvorfor du trenger Gud i livet ditt her og nå, og la messen være stedet du møter ham med alt du er, og la ham fylle deg med det du trenger for å fortsette å leve i glede og frihet. Jeg håper det vil sette fyr på hjertet ditt, slik at du brenner skikkelig for verdens største gave!

Foruten grunnleggende kunnskap om messens gang og hva man skal svare, er det viktigste du kan lære ungdomme- ne å gjenkjenne Jesu nærvær i de ulike delene. Bruk gjerne kirkerommet aktivt i katekesen og forklar hva og hvorfor vi gjør de forskjellige tingene. Eller spørs presten om dere kan låne noe liturgisk utstyr til klasserommet.

Vær oppmerksom på at kirkefremmede trenger å få selv de enkleste tingene gjentatt. Ved å gjøre ungdommene fortrolig med messen, gir du de mestringsfølelse og evne til å åpne seg for mysteriene. Først og fremst håper jeg de sitter igjen med at messen ikke bare er noe de «burde», men noe å elske og noe å glede seg til. For messen er himmel på jord!

p. Josef Ottesen

SALIGE CARLO ACUTIS

Les om denne helgenen på katolsk.no

Økt 1 – Teori

TEMA: Nattverden og påskemåltidet

MÅL:

- Å forstå hensikten med messen
- Å forstå hvorfor den er viktig for akkurat meg.

DU TRENGER:

- Gjennomgang/presentasjon av tema (R)
- YOUCAT Konfirmant, kap. 10
- YOUCAT Katekismen
- Linker til humoristiske bilder av Det Siste Måltid (R)
- YOUCAT Ungdomsbønneboka + Hva er humor? (R)
- Bibler/ [Bibelselskapet | Nettbibelen](#)
- Skrivesaker
- Oppgavearket «Finn fem feil» (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – En gjennomgang/presentasjon (R) av kap. 10 i YOUCAT Konfirmant
 - 2 – YOUCAT Ungdomsbønneboken: «Herre, skjenk meg humor»
 - 3 – Grupper: Sammenligning av bibeltekster og oppgavearket «Finn fem feil»
-

1 – YOUCAT Konfirmant kap. 10: Eukaristi – om Guds raushet

Hvis du ser i oversikten over forslag til hva konfirmantene kan gjøre for å forberede seg fra gang til gang, så foreslås det at konfirmantene faktisk IKKE leser kap. 10 før de kommer til denne samlingen. Grunnen har med sidene 90–94 å gjøre. Dette skal vi se på i neste punkt.

Til punkt 1 her følger en gjennomgang/presentasjon (R) av innholdet i kap. 10. «Finn fem feil» (side 90–94) hoppes over pga. oppgaven i neste punkt. Før dere gjennomgår – ja, helt før du introduserer temaet – kan det være fint å reflektere litt; å aktivisere litt forhåndskunnskap og litt engasjement rundt temaet.

Refleksjonsspørsmål til konfirmantene før dere gjennomgår teamet (aktivisering av forhåndskunnskap):

- *Hvis en av dine venner spør deg «Hvorfor går du til messe?», hva svarer du da?*

Svarene kan nok variere sterkt her. Noen vil være åpne om at de ikke selv velger å gå i kirken. Det er bra, det! Det er bra at de er ærlige om slikt. Da har man en større sjanse til å snakke åpent om ting. Så er det de som ramser opp mye fint, men vær obs på at de kanskje ikke har en så stor investering i det de sier. De vil kanskje bare imponere fordi de har mye bibel- og kirkekunnskap.

La likevel alle snakke fritt. Som vanlig er det lurt å korrigere hvis det blir upassende, men dette betyr likevel ikke at det ikke er tillatt med litt humor.

Før dere går videre, be konfirmantene slå opp kjapt i YOUCAT Konfirmant for å se bildet av det siste måltid øverst på side 92 og 93. Pass på at de ikke leser, men kun ser på bildet. De kan lukke boka igjen etter de har sett bildet, så de ikke begynner å lese om disse fem feilene dere skal se på litt lenger ned i økta.

I ressursene finner du noen bilder av det siste måltid, bilder som er litt annerledes enn det folk er vant med. Vis frem noen av disse. Noen av de er ganske tullete, men humor er lov i kristendommen også, så lenge det ikke er ment å være

gudsbespottende. Nå er likevel nattverden og eukaristien noe av det aller viktigste og helligste i den katolske tro, dermed må du se an om du viser frem de mest tullete bildene. Da kan det være du ikke skal gjøre punkt 2 (nedenfor).

2 – Bønn: «Herre, gi meg humor»

Forhåpentligvis er ikke dette første gangen dere har hatt noe humoristisk i undervisningssammenheng. Og, forhåpentligvis fant du et bilde av det siste måltidet som fikk dem til å le litt 😊 uten at det var for tullete.

Humor er veldig viktig, men – som konfirmantene sikkert har lært opp og ned i mente på skolen – er det stor forskjell på å le av og med. Snakk gjerne litt om det hvis det passer.

Innledning til kap. 10 i Konfirmantboka kan jo også sees på som humoristisk (side 87). Det står litt om dette med humor og religion i presentasjonen (R). Bruk/gjennomgå det hvis du føler det er nyttig.

Så kan dere gjerne hente frem bønnen «Herre, skjenk meg humor» fra YOUCAT Ungdomsbønnebok, side 144 før dere går videre.

3 – «Finn fem feil» i Bibelen – gruppearbeid

Finn frem YOUCAT Konfirmant og les punkt 10.3 (side 90 og 91 i kap. 10). Her står følgende oppgave:

Sammenlign reglene ved påskemåltidet (se YOUCAT Konfirmant side 91) med det evangelistene Lukas og Johannes skriver om samme hendelsen (R).

VIKTIG: Så fort dere/konfirmantene har lest side 90 og 91, be dem legge bort Konfirmantboka (!!!), for på de neste sidene står jo fasiten til oppgaven.

Denne oppgaven kan være litt for utfordrende for konfirmantene å gjøre alene (i grupper eller to og to). Her må du se an «gjengen» din, og kanskje bestemme at dere sammen ser på tekstene (Lukas og Johannes). Da kan du evt. bruke Nettbibelen slik at dere sammen leser teksten på en skjerm, dere finner dem Bibelen, eller du skriver ut disse ut til konfirmantene.

Pass på at de har noe å skrive på/med mens dere leter etter disse «feilene».

Del så i plenum hva konfirmantene har funnet. Til slutt snakker dere om hvorfor dere tror Jesus gjorde det (måltidet; innledet eukaristien) på nettopp denne måten.

Her kan dere enten lese sidene 92–93 i YOUCAT Konfirmant for å få fasiten, eller gjennomgå dette ved bruke av ressursene fra nettsiden (R).

Økt 2 – Teori og aktivitet

TEMA: Jesu disipler og det siste måltid

MÅL:

- Å bli litt bedre kjent med hvem Jesu disipler var
- Å få en litt bedre forståelse av livet på Jesu tid
- Å gjenskape det siste måltid

DU TRENGER:

- Presentasjon/gjennomgang (R) av disiplene og livet på Jesu tid
- Minifilmen «Hva om Jesus kalte meg i dag?»
- Refleksjonsspørsmål til minifilmen
- Evt. teksten fra skjærtorsdag og det siste måltid: Matt 26,17-29
- Ting, kostymer, lenker (til Leonardo da Vinci sitt bilde m.m.) til det siste måltid. Se ressursene for ideer (R), OG lenker til bilder av andre som har gjort akkurat dette (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt av gjennomføringen:

- 1 – Hvem var Jesu disipler: Refleksjon
 - 2 – En presentasjon av disiplene og livet på Jesu tid, m/oppgaveark
 - 3 – Minifilm: «Hva om Jesus kalte meg i dag?»
 - 4 – En iscenesetting av det siste måltid
-

1 – Hvem var Jesu disipler?

Til nå har konfirmantene lært svært mye om Jesus, men hvor mye har dere snakket om disiplene?

Still dem følgende spørsmål (som de gjerne kan diskutere i grupper først):

- *Hvem (navn) var Jesu disipler og hva vet dere om disse?*

Du som kjenner konfirmantene best, vet om det er lurt å kaste seg inn i en plenumsamtale om dette med én gang, eller om de skal få litt tid til å tenke høyt sammen i grupper først. Meningen er ikke å bruke hjelpemidler akkurat nå, men å se hva de kan/husker/har lært (tidligere).

Del i plenum. Her kan det trengs korreksjon, selvfølgelig, skulle de huske (gjette) feil. Men det er viktig å aldri gi dem følelsen av at det er galt å ta feil.

Kanskje bør dere skrive navnene til disiplene opp på en skjerm etter hvert som dere kommer på hva de het. Eller, du kan finne dem i ressursene (R). Det er supert hvis konfirmantene/dere her kommer *litt* inn på kjennetegn (hvem de var som mennesker) for hver av disiplene, men det er strengt tatt det dere også kan se på i neste punkt.

2 – En presentasjon av disiplene og livet på Jesu tid

I ressursene finner du som sagt en presentasjon du gjerne må bruke (R) for å kunne si litt om hver av disiplene og om hvordan det var å leve på Jesu tid. Oppgavearket som følger (R), er ment å brukes underveis i presentasjonen.

3 – Minifilmen

I minifilmen «Hva om Jesus kalte meg i dag?» snakker ungdommene om hvor sprøtt det ville vært om Jesus dukket opp i dag og prøvde å samle folk som ville følge ham. Men, så kommer de plutselig inn på dette at vi egentlig alle sammen er kalt til å følge Jesus, men at vi i dag må møte Jesus på en annen måte. Vi møter ham i eukaristien, i bønn, i vår neste. Kanskje er det litt vanskeligere, men kanskje ikke.

Det følger noen refleksjonsspørsmål (R) til filmen. Du finner dem i ressursene.

4 – Jesu siste måltid – en iscenesettelse

Det kan være fint å ha et avbrekk fra teorien og gjøre noe fysisk. Dramatisering/rollespill er ofte bra, men av og til – når det er veldig kjente og viktige hendelser kan det å prøve å gjenskape en scene (fra en veldig kjent hendelse) være spennende.

Både i YOUCAT Konfirmant (side 92 og 93) og i ressursene (R) finnes bildet av det veldig kjente maleriet som Leonardo da Vinci malte i 1498 av det siste måltid. Det er som sagt dette bildet som dere skal prøve å gjenskape.

Nå er kanskje konfirmantgruppa di enten for stor eller for liten for å gjenskape Jesu siste måltid helt nøyaktig med tanke på antall personer? Det er helt greit. Da kan dere enten lage flere iscenesettelser, hvor f.eks. noen har sin rolle to ganger, eller – hvis noen er gode på Photoshop e.l. – så kan dere jukse og trikse litt slik at dere lager to scener og setter disse sammen digitalt. Kanskje er dere så mange at dere kan lage to hele versjoner. Dette får du se an.

I ressursene finner du noen lenker til hvordan en del andre har gjort dette. Det finnes en del andre versjoner på nettet (hvis du f.eks. søker opp «recreation of the last supper»), men en del av disse er tulleversjoner, og det kan bli litt feil her.

Kanskje må dere gjøre denne oppgaven i to vendinger. På den ene siden må det planlegges hvem skal ha hvilken rolle. Her kan dere gjerne tenke slik:

- Konfirmantene velger ut hvilken rolle de vil ha basert på hva de har lært om (f.eks.) disiplene
- Konfirmantene velges ut til den de ligner mest på

Så må kostymer planlegges, stedet der bildet skal tas, bord, stoler, duk ting på bordet, hvordan folk skal sitte, m.m. Og sist, men ikke minst: Hvem skal være fotografen? Det kan godt hende at det er en perfekt jobb for nettopp en av konfirmantene. Kanskje noen kun skal ha ansvar for dette og/eller for Photoshop e.l. i etterkant. Kanskje kommer dere på flere oppgaver også. Ta en titt på forslagene i ressursen før du planlegger dette med konfirmantene.

Økt 3 – Aktivitet

TEMA: Messeplanlegging eller messearmbånd

MÅL:

- Å bli mer bevisst sin deltakelse i messen
- Å huske/lære seg messen enda litt bedre å lage messearmbåndet

DU TRENGER:

- Utstyr til å planlegge en messe. Se i ressursene (R)
- En prest
- Ressurser/utstyr til å lage messearmbåndet (R)

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Å øve på det man sier og gjør i messen ved hjelp av messearmbåndet
 - 2 – Å planlegge og å gjennomføre en messe
-

Punkt 1 og 2

Nå kan det godt tenkes at du og konfirmantene deres har både deltatt i og planlagt flere messer allerede. Det ble foreslått i Samling 7 (mars 8. kl.) å planlegge og å gjennomføre en messe. Her er også «oppskriften» og forklaringen på messearmbåndet.

Nå er messen såpass viktig. Den er noe av det mest sentrale i livet til en katolikk. Mange av konfirmantene har ikke nødvendigvis gått til så mange messer før de begynte konfirmasjonsforberedelsene. Å gjøre opplegget fra mars i 8.klasse om igjen (med mindre dere allerede har gjort dette opptil flere ganger) er bare sunt og lurt.

Da er det bare å bruke det samme opplegget som finnes i Samling 7, Økt 3. Her foreslås det å lage messearmbånd først, og så å planlegge og gjennomføre en messe.

Man kan selvfølgelig velge å kun fokusere på messeplanlegging og gjennomføring, eller kun å lage messearmbåndet.

Alt av ressurser er med andre ord tilknyttet Samling 7, Økt 3.

Økt 4 – Sosialt

TEMA: «Klassequizen» for katolske konfirmanter

MÅL:

- Å ha en litt ordentlig konkurranse der man både blir utspurt om ting i messen (bønner, svar, liturgiske ledd, osv.), og det meste andre man har lært/vært innom dette året.
- Å gjøre dette (punktet/målet ovenfor) sammen med konfirmanter fra en annen menighet (?)
- Å involvere NUK og/eller ungdomslaget (?)

DU TRENGER:

- Å se litt på Klassequizen (fra NKR) først for deg selv, hvis du ikke så mye kjennskap til denne (R)
- Å samarbeide med en annen konfirmantgruppe/-kateket, evt. NUK og/eller ungdomslaget

GJENNOMFØRING

En kjapp oversikt:

- 1 – Hva er «Klassequizen»? (Forberedelse kanskje kun for deg?)
- 2 – Planlegging og gjennomføring av «Konfirmantquizen»

1 – Oppdater deg/dere: Hva er «Klassequizen»?

De fleste ungdomsskoleelever har hørt om – eller vil høre om – Klassequizen. Dette er en teoretisk konkurranse arrangert av NRK for 10. klassinger over hele Norge; først lokalt og så sentralt (finalen).

Nå er tanken å lage noe lignende, enten lokalt, eller på et litt større plan, der dere kanskje inviterer andre konfirmantgrupper fra andre katolske menigheter. Kanskje vil den lokale ungdomsgruppa ha en finger med i spillet, og kanskje NUK ønsker å være involvert.

For alt vi vet kan det være at NUK har bestemt seg for å arrangere nettopp en slik nasjonal quiz for konfirmanter innen den tiden du og dine konfirmanter kommer til denne økta. Det er jo ikke noe som ville vært bedre enn dette. Men i skrivende stund er dette kun en ide manusforfatter har 😊

For å gjennomføre/lage en slik quiz bør du, og kanskje konfirmantene også, ta en titt på hva Klassequizen egentlig er. Du kan søke den opp på nettet selv, eller bruke lenken som finnes i ressursene (R).

2 – Planlegging og gjennomføring av «Konfirmantquizen»

Så er det din/deres tur. Skal dere prøve å gjennomføre noen lignende som «Klassequizen» bare for konfirmantene/katolske konfirmanter?

Da må dere legge en plan, finne ut hvor og hvordan dette skal gjennomføres. Ikke minst må dere finne ut av hvem som skal være involvert i dette.

På nettsiden finner dere mange ideer og forslag – ja, en slags «oppskrift» (R) – på hvordan man planlegger og gjennomfører dette. Bruk det gjerne, eller lag din egen.

Lykke til!